

Preventivní program (PP)

**Gymnázium Brno, Slovanské náměstí,
příspěvková organizace**

školní rok 2018 / 2019

1.1 Charakteristika školy

Gymnázium Brno, Slovanské náměstí, příspěvková organizace je samostatným právním subjektem, jehož zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Svou kapacitou je to středně velká škola, která leží v poměrně klidné městské části Brno – Královo Pole. Ve školním 2018/2019 u nás studuje přibližně 530 žáků v 18 třídách. Pedagogický sbor tvoří 48 učitelů včetně vedení školy. Všichni mají vysokoškolské vzdělání pedagogického směru. Dalších 16 pracovníků zajišťuje provoz školy včetně školní jídelny. Je zde 12 tříd čtyřletého studia a 6 tříd šestiletého studia. Čtyřleté studium se dále dělí podle zaměření na všeobecné (třídy B) a živé jazyky (třídy A a X). Zaměření živé jazyky má zvýšenou hodinou dotaci cizích jazyků, třídy X mají navíc výuku v angličtině (úplnou nebo částečnou dle jednotlivých předmětů). Díky šestiletému studiu jsou na škole vždy 2 třídy žáků, kteří věkem spadají do základního vzdělávání.

Budova školy byla postavena v letech 1927-29. Jedná se o dvoukřídlý třípatrový objekt s půdorysem do písmene L. Učebny se nachází v přízemí i ve všech třech patrech, výtah není součástí budovy. Ve druhém patře se nachází oblíbená studovna, což je místo, kde žáci rádi tráví čas přestávek. Je to útulná místnost o velikosti běžné učebny. Kromě příjemného posezení zde aktivně funguje i bufet s občerstvením, který si řídí sami žáci. Kromě studovny je na každém patře i v přízemí možnost sezení formou laviček či stolů s židlemi.

Mapování situace ve třídách je zajišťováno prostřednictvím pravidelných dohledů, měsíční prevence (viz kapitola 1.2.1 *Vnitřní informační zdroje*), třídnických hodin. Právě třídnické hodiny jsou velmi dobrým způsobem pro upevnění vztahů a mapování atmosféry ve třídě. Jejich četnost je však věcí jednotlivých třídních učitelů a v některých případech nejsou pořádány vůbec. Je nutné dbát na jejich pravidelnost a celkově zvýšit jejich frekvenci. Dále je třeba monitorovat záškoláctví, což je práce opět především třídních učitelů. Je zde nutná důslednost v kontrole omluvených a neomluvených hodin. S tím je spojena i komunikace s rodiči, kteří velmi často záškoláctví žáků vědomě kryjí. Mapování se týká také prevence šikany a kyberšikany, návykových látek a podpory zdravého životního stylu.

Ve škole funguje dobrá spolupráce ŠMP a výchovného poradce (dále již jen VP). Dle návrhu tehdejší ředitelky školy bylo 1. 9. 2015 zřízeno školní poradenské pracoviště, které je umístěno v zadní části školy (v průchodu žáků do učebny biologie). Toto umístění v méně frekventované části školy je záměrné z důvodu větší diskrétnosti

a pocitu bezpečí pro návštěvníky. Pracoviště je řádně označeno včetně konzultačních hodin, které jsou k dispozici i na webu školy.

1.2 Informační zdroje

1.2.1 Vnitřní informační zdroje

- PEER program

Naše škola pořádá svůj vlastní PEER program. Absolventi PEER programu jsou u nás jako informační zdroj nenahraditelní. Blíže popsáno v kapitole 1.7.1.2 Externí zajištění primární prevence.

- Monitoring rizikového chování

Jak je zmíněno výše, monitoring je zajišťován především díky absolventům PEER programu ve smyslu spojky žák – ŠMP. Dále ŠMP ve spolupráci s třídními učiteli tvoří tzv. měsíční prevenci, což znamená písemná stručná zpráva o situaci ve třídě formou krátkého dotazníku. ŠMP tyto údaje archivuje ve svém deníku a v případě výskytu podezření rizikového chování konzultuje s třídním vývoj situace. V případě potvrzení rizikového chování informuje VP a vedení školy. V závažných případech svolává následně VP výchovnou komisi, kde je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce, VP, ŠMP a třídní učitel, případně zástupce z OSPOD a dalších organizací.

Schránka důvěry je další formou monitoringu. Ve škole je umístěna fyzická schránka, kterou žáci či učitelé mohou využít k podání písemné zprávy. Je k dispozici v blízkosti poradenského pracoviště v nejméně rušné části školy. Schránka je viditelně označena a vybírá se průběžně, přibližně jedenkrát měsíčně. Vzkazy ze schránky ŠMP archivuje ve svém deníku, informuje vedení školy a VP. Se všemi informacemi je nakládáno citlivě a diskrétně. Z důvodu minimálního využívání schránky ze strany žáků byla od 1.1.2016 byla zřízena také elektronická schránka důvěry: <http://www.gymnaslo.cz/kontakt/schranka-duvery>.

- Zdroje informací

V budově školy se nachází dvě nástěnky ŠMP pro žáky. Jedna v prvním patře v zadní části (průchod žáků do učebny biologie). Druhá nástěnka je věnována PEER programu a je umístěna ve druhém patře v blízkosti studovny a vedle nástěnky VP.

Ve sborovně je nástěnka ŠMP pro učitele. Zde je přehledná tabulka tříd a termínový seznam preventivních a rozvojových aktivit, kterých se třídy účastní. Dále

jsou tu kontakty na odborná pracoviště, nabídka vzdělávání pro učitele v oblasti prevence nebo komunikace se třídou, nové metodické pokyny k určitému typu rizikového chování a změny v legislativě. Aktuální zprávy jsou pak zdůrazněny každý měsíc na provozní/pedagogické poradě učitelského sboru.

- Žákovská knihovna

Žáci mají k dispozici žákovskou knihovnu, kde je uloženo více než 7000 výtisků. Knihovna se nachází ve 2. patře v kabinetu českého jazyka. Výpůjční doba je v pondělí 13:40-14:15 a čtvrtek 13:40-14:15. Jiný čas je možný po domluvě s Mgr. Leonou Číhalovou, která knihovnu spravuje.

- Kontakty na ŠMP a VP

Mgr. Kateřina Voráčková

školní metodička prevence

vorackova@gymnaslo.cz

tel.: 541 321 317 / 28

konzultace: pátek 10.55–11.40, v jiných termínech dle domluvy

Mgr. Tomáš Sargánek

výchovný poradce

sarganek@gymnaslo.cz

tel.: 541 321 317 / 25

konzultace: pondělí 13.05–14.40 a středa 13.05–13.50, v jiných termínech dle domluvy

1.2.2 Vnější informační zdroje

- webová stránka školy: <http://www.gymnaslo.cz/>
- elektronická schránka důvěry: <http://www.gymnaslo.cz/kontakt/schranka-duvery>

- webová stránka školního poradenského pracoviště:
<http://www.gymnaslo.cz/studium-i-v-anglictine/skolni-poradenske-pracoviste>
- sociální síť organizací a odborných zařízení:
http://poradenskecentrum.cz/dokumenty%202013/Adres%C3%A1%C5%99_JMK.pdf

1.3 Školní řád

Školní řád je dokument školy, který se týká průběhu studia, vztahů ve škole, chování žáků a všech zaměstnanců i spolupráce mezi školou a zákonnými zástupci žáků. Reguluje jednání všech zúčastněných a umožňuje spravedlivé řešení sporných situací. Aktuální školní řád s platností od 4. 9. 2017 je k dispozici na webových stránkách školy v sekci Dokumenty: <http://www.gymnaslo.cz/dokumenty>

1.4 Krizový plán

Krizový plán školy je zpracován v příloze 1.

1.5 Riziková místa školy

Riziková místa ve škole jsou WC, šatny, suterén u velké tělocvičny, průchod bývalou garáží a schodiště. Opatřením jsou zvýšené dohledy pedagogů v těchto místech. Dveře do učeben jsou během přestávek otevřené, aby měl dohlížející pedagog lepší přehled o situaci. Dohledy jsou rozděleny dle pater. V případě problému, kdy se jedná především o úrazy, řeší danou situaci dohlížející pedagog. Pokud je situace komplikovaná, požádá kolegu v nejbližším kabinetu o urychlené informování vedení školy.

1.6 Cíle preventivního programu

1.6.1 Dlouhodobý cíl

► CO

Všeobecná informovanost a uvědomění si rizik sociálně patologických jevů. Seznámení žáků i pedagogů s reálnými problémy a následky rizikového chování. Výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování - rozvoj osobnosti. Cílem prevence je snaha zvýšit zájem žáků o aktivity, které směřují k podpoře zdraví a dále se podílet na snižování rizikového chování.

► JAK

Při sestavování PP se snažíme vyjít z aktuální situace v jednotlivých třídách ve spolupráci s třídními učiteli, zástupci tříd, tutory a po předchozím průzkumu s pomocí dotazníků. Využíváme nástěnky, besedy, specializované programy. Prevence se promítá i v klasické výuce v rámci vzdělávacího programu (velmi vhodné jsou hodiny SP, VZ, NOS, BI) a v třídnických hodinách. Vzhledem ke zdravému životnímu styl je třeba nabídnout pohyb, omezit potraviny s nadbytkem cukru, kofeinu a soli v rámci školní jídelny, bufetu a potravinových automatů. Nejvíce využíváme propojení žáků a ŠMP skrze tutory (absolventy PEER programu), kteří pomáhají mapovat vztahy v kolektivu, sledovat příznaky šikany. Velmi důležitá je také spolupráce ŠMP, VP a třídních učitelů. Stmelování kolektivu i prevence jsou zařazeny i do všech povinných kurzů:

- I.A: začínají adaptačním kurzem, dále pokračují několikadenní kurzem Tradice a současnost. Dále besedy na téma: návykové látky, kyberšikana, zdravá sexualita – sexuálně přenosné nemoci, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování.
- II.A: absolvují několikadenní kurz Tradice a současnost. Dále besedy na téma: návykové látky, kyberšikana, zdravá sexualita – sexuálně přenosné nemoci, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování.
- 1.A, B, X, III.A: začínají adaptačním kurzem, zájemci pokračují PEER programem. Dále je čeká týdenní lyžařský kurz a kurz etikety. Dále besedy na téma: kyberšikana, zdravá sexualita – sexuálně přenosné nemoci, nebezpečí pornografie, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování.
- 2.A, B, X, IV.A: absolvují třídní kurz ekologie v regionu, workshop na téma duševní nemoci. Zájemci pokračují PEER programem. Dále mají možnost využít dobrovolný kurz společenských tanců.

- 3.A, B, X, V.A: absolvují týdenní vodácký/cyklistický kurz a týdenní kurz ekonomie a soběstačnosti. Zájemci opět pokračují PEER programem.
- 4.A, B, X, VI.A: absolvují třídní poznávací zájezd do Prahy.

▶ KDO

ŠMP na začátku školního roku a pak v průběhu celého roku organizováním besed. Kolektiv organizátorů na školních kurzech, ŠMP ve spolupráci s psychologem na PEER programu. Dále třídní učitelé v třídnických hodinách a exkurzích. Všichni učitelé v rámci svých předmětů.

▶ PROČ

Pro udržení dobrého klima školy, které nenarušuje, ale naopak podporuje zdravý vývoj osobnosti mladého člověka. Rozvoj fyzický, mentální i sociální by měl být hlavní prioritou školy.

1.6.2 Krátkodobý cíl

- ▶ zvyšovat informovanost o nebezpečích návykových látek a šikany
- ▶ upevňování dobrých vztahů ve třídách
- ▶ rozvíjet PEER program a koncept tutoringu
- ▶ prevence záškoláctví
- ▶ motivace ke zdravému životnímu stylu

1.7 Zaměření primární prevence pro cílovou skupinu

1.7.1 Žáci

Analýza potřeb probíhá prostřednictvím dotazníků na začátku školního roku. ŠMP vyhodnocuje tyto dotazníky a po domluvě s třídním učitelem se snaží zohlednit při tvorbě PP a objednávat externích programů. V každé třídě jsou dále vždy 2 zástupci, kteří fungují jako primární spojka mezi třídou a ŠMP. V průběhu roku je dále přihlíženo k výsledkům měsíční prevence (viz Monitoring rizikového chování v kap. 1.2.1). ŠMP spolupracuje také se školním senátem, který je na gymnáziu velmi aktivní a organizuje různé besedy a přednášky, které často souvisí s náplní PP. Kromě témat, která si volí třídy podle aktuální potřeby, se nám osvědčilo nabídnout některé důležité a osvědčené programy všem žákům v daném ročníku.

1.7.1.1 Interní zajištění primární prevence

ZÁŠKOLÁCTVÍ

Postup školy při řešení záškoláctví je popsán ve školním řádě a zároveň je součástí Krizového plánu školy (příloha PP). Všechny třídy jsou na začátku školního roku seznámeni se školním řádem. V případě jeho aktualizací, probíhá seznámení i v průběhu roku.

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- Ge: 4. ročník: pravidla skupiny, fungování mezinárodních organizací v politické geografii - 2 - diskuse, modelové situace

ŠIKANÁ, AGRESE, NÁSILÍ, TOLERANCE

Program proti šikanování je podrobně popsán v Krizovém plánu školy (příloha PP).

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- NOS: IA: Vztahy mezi lidmi a formy soužití (vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity) - 10h - diskuse, modelové situace, videoprojekce
- NOS: 1. ročník: Způsoby sebereflexe a kontroly emocí - 6h – diskuse

NOS: 2. ročník: Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - 4h - diskuse, skupinové projekty

- Ge: 1. - 3. ročník v rámci celé regionální geografie (průřezově) - geografie konfliktu, sporná území, střet kultur - obava z odlišného, historická geografie, případové studie (např. Kosovo, Sudety, Berlínská zeď, genocida ve Rwandě apod.) - 25 h - diskuse, modelové situace, dokumenty, besedy
- VZ: I.A: sociální zdraví, cílem poukázat na důležitost mezilidských vztahů - 2h - výklad, diskuze
- VZ: I.A: domácí násilí, agresivita, šikana - 4h - výklad, diskuze
- TV: I.A, II.A, 1. - 4. ročník při sportu a sportovních hrách (povahové vlastnosti jednotlivce i chování mezi sebou navzájem, pomoc, tolerance nebo naopak agrese - součást každodenní výuky - diskuze

RIZIKOVÉ SPORTY A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- Ge: 4. ročník - externalita dopravy, trendy v dopravě - 1 h – diskuse
- TV – průběžně všemi ročníky, dále speciální kurzy (vše diskuze, rozhovor)
I.A a 1. ročník: adaptační kurz: (1. pomoc, regenerace ve sportu)
1. ročník: zimní kurz (1. pomoc, úrazy v zimě, chování na horách, pravidla FIS, opakování KPR)
2. ročník: ekologický kurz (1. pomoc, uštknutí zmiji, bodnutí hmyzem, alergie)
3. ročník: letní kurz (1. pomoc, úrazy v létě, popáleniny, úpal, úžeh, vodní záchrana)

RASISMUS, XENOFOBIE

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- NOS: IIA: Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - 20h - výklad, diskuse, videoprojekce, besedy, exkurze
NOS: 2. ročník: Sociálně patologické jevy - 2h - diskuse, besedy
NOS: 3. ročník: účast na festivalu dokumentárních filmů s lidskoprávní tematikou "Jeden svět" - 4h - filmová projekce, diskuse
NOS: 1. – 4. ročník (1x za dobu studia): exkurze do komplexu koncentračních táborů v Březince a Osvětimi (POL) - 12h - výklad, komentovaná prohlídka, diskuse

- Ge: 1. - 3. ročník průřezově v rámci celé regionální geografie - geografie konfliktu, sporná území, střet kultur - obava z odlišného, historická geografie, případové studie (např. JAR, vznik Izraele, osídlování Austrálie, obyvatelstvo ČR apod.) - 25 h - diskuse, modelové situace

NEGATIVNÍ PŮSOBNÍ SEKT

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- VZ: I.A: náboženství a sekty – 2 h - výklad, diskuze
- Ge: 1. - 3. ročník: regionální geografie USA a Japonska - 1 h - výklad, diskuze

SEXUÁLNĚ RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- VZ: I.A: přijetí odpovědnosti za bezpečné sexuální chování – 2 h - výukový rozhovor, diskuze
- BI: II.A: pohlavní soustava člověka, plánované rodičovství – 1 h - výklad, diskuze
BI: 3. ročník: pohlavní soustava člověka, plánované rodičovství – 2 h - výklad, diskuze
- NOS: IA: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - 4h - besedy s odborníky
NOS: 1. ročník.: Způsoby sebereflexe a kontroly emocí - 6h - diskuze
NOS: 2. ročník.: Rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině; Modely sociálního chování v intimních vztazích - 6h - diskuze, besedy
- Ge: 3. ročník: regionální geografie Afriky, pandemie AIDS - 1 hod. – výklad, diskuze

PREVENCE V ADIKTOLOGII

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- VZ: IA: druhy a příčiny vzniku závislostí – 4 h - diskuze, práce ve dvojicích
- CH: 3. ročník: alkaloidy, léčiva a drogy – 2 h – výklad
- NOS: IA: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – 8 h - výklad, diskuze, videoprojekce, besedy s odborníky
NOS: 2. ročník.: Sociálně patologické jevy - 4h - diskuze, besedy
- Ge: 1. - 3. ročník regionální geografie ČR, Jamajky a Ruska (alkohol, marihuana) - 4 h - diskuze, případové studie
- TV: průběžně všemi ročníky, dále speciální kurzy (návykové látky, léky) – 2 h - přednáška, diskuze

I.A a 1. ročník.: adaptační kurz

1. ročník.: zimní kurz

2. ročník. ekologický kurz

3. ročník.: letní kurz

PODPORA ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

- AJ, ČJ, ŠJ, FJ, RJ: I.A, II.A, 1. - 4. ročník: průběžně formou diskuze
- VZ: IA: podpora zdraví a jeho formy – 6 h - výukový rozhovor, práce ve dvojicích
- BI: 3. ročník.: člověk a životní styl – 2 h - diskuze
- CH: 3. ročník: chemie potravin a léčiva – 4 h - výklad
- NOS: IA: Osobnostní a sociální rozvoj (sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, mezilidské vztahy, morální rozvoj) - 10h - diskuse, výklad, besedy s odborníky
- Ge: 1. - 4. ročník: stravovací návyky - geografie světového zemědělství, geografie obyvatelstva, průmysl volného času, kultura těla, koncept druhého demografického přechodu, projektová výuka (kuchyně evropských zemí) - 20 h – projekty, besedy
- TV: průběžně všemi ročníky, dále speciální kurzy (vždy zdravá výživa, pohybový a stravovací režim dne, léky) – 2 h – diskuze:

I.A a 1. ročník.: adaptační kurz

1. ročník.: zimní kurz

2. ročník. ekologický kurz

3. ročník.: letní kurz

1.7.1.2 Externí zajištění primární prevence

► ŠIKANÁ, AGRESE, NÁSILÍ, TOLERANCE

Adaptační program: první ročníky, 3-5 denní, zážitková pedagogika

Pořádá se první týden v září a je určen prvním ročníkům. Jedná se o třídní akci ve spolupráci s odborníky a třídními učiteli. Jeden den probíhá v budově gymnázia, zbytek pobytu je mimo Brno. Program je zaměřen na vývoj skupiny, osobnostní a sociální rozvoj, tvorbu vztahů v nově vznikajícím třídním kolektivu. Dále se zaměřuje

na adaptaci na nové prostředí školy, spolužáků i pedagogů s cílem vybudovat novou síť mezilidských vztahů, klima důvěry k podpoře další dobré spolupráce. Součástí programu jsou i základy poskytování první pomoci, seznámení s PP gymnázia a tedy i s PEER programem.

PEER program a tutoring: všechny ročníky SŠ, 3 denní (následný tutoring několikaměsíční), zážitková pedagogika

Naše škola pořádá již 16 let svůj vlastní PEER program. Program, který je založen na prožitkové pedagogice, diskuzích, osobním a sociálním rozvoji, tvoří ŠMP ve spolupráci s externím psychologem (který se účastní také již zmíněného adaptačního kurzu). V každém ročníku je fixně zařazeno téma šikana a návykových látek. Obě témata jsou podána zajímavou a živou formou a patří k nejoblíbenějším. Žáci se tu aktivně seznamují s příčinami a průběhem šikany či závislosti. Díky tomu pak mohou rychleji rozpoznat začínající rizikové chování ve své třídě. Absolventi PEER programu jsou pro PP a bezpečné klima naší školy klíčoví. Díky nim probíhá rychlejší komunikace mezi třídami a ŠMP často ještě v době, kdy ani třídní učitel ještě nic nezaznamená, protože se jedná o velmi raná stadia rizikového chování. Od roku 2015 se ŠMP ve spolupráci s VP) snaží o další zdokonalení, a to aktivnější propojení PEER a adaptačního programu. Vybraní absolventi PEER programu absolvují dále kurz tutoringu (organizuje ŠMP, VP a externí psycholog), stávají se pomocníky na adaptačním kurzu a zároveň tutori přidělené třídy. Jako tutoři se pak starají o třídy prvních ročníků a pomáhají jim začlenit se do chodu školy v jejich prvním roce studia. Tento koncept je nový a potřebuje ještě zdokonalit nedostatky, na které naráží: způsob a frekvence komunikace tutorů s prvními ročníky. Začlenění těchto aktivit do života školy tak, aby nedocházelo ke střetům zájmů mezi PP a klasickou výukou. I přes tyto obtíže v začátku projektu se jeví toto nadstavbové pojetí jako velmi efektivní.

Odbor prevence MP, Kyberšikana: první ročníky, 2 hodiny, přednáška

Informuje o nebezpečích kyberšikany, která je momentálně velmi aktuální. Dále nabízí možná řešení, pomáhá pochopení právních aspektů rizikového chování mladistvých i dospělých.

► SEXUÁLNĚ RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ, PARTNERSKÉ VZTAHY

O nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti: první ročníky SŠ, 3 hodiny, beseda

Udržíme mnoholetou spolupráci s panem Tomášem Řehákem, který pracuje s HIV pozitivními pacienty a podává tak aktuální a reálné informace o problematice nemoci AIDS, sexu, lásce a věrnosti.

Nemoc si nevybírání, vy si vybrat můžete: I.A, II.A, 2 hodiny, přednáška/beseda

Přednáška a následující beseda s paní Dagmar Stehlíkovou, která pojednává o sexuálně přenosných nemocech, především HPV viru. Přednáška motivuje k odpovědnosti při navazování partnerských vztahů, povzbuzení k sebeovládání, věrnosti a úctě k druhému pohlaví.

Nebezpečí pornografie: první a druhé ročníky SŠ, 2 hodiny, beseda

Přednáška a následující beseda s paní Johanou Šujanovou o nástrahách pornografického průmyslu. Součástí besedy je samotná problematika pornoherců, tak i sledování pornografie a jeho dopad na partnerské vztahy.

► PREVENCE V ADIKTOLOGII

Život v závislosti: I.A, II.A, 2 hodiny, přednáška/beseda

Přednáška a následující beseda s panem Pavlem Povalou, která velmi zapůsobila na naše studenty. Jeho vlastní zkušenost s drogou je základem osobního a citlivého přístupu k této závažné problematice.

Sdružení Podané ruce, divadlo Forum: I.A, 2 hodiny, divadlo

Divadelní představení, které nabízí možné řešení alkoholové problematiky. Velmi poutavou formou pojednává o alkoholismu mladistvých, umožňuje žákům vstoupit do děje, stát se herci (aktéry příběhu), měnit scénář pozitivním či negativním způsobem.

Sdružení PRÁH, Jak se pozná, že jsem se zbláznil: druhé ročníky SŠ, 2 hodiny, workshop

Interaktivní workshop, který umožňuje našim žákům dozvědět se více o příznacích duševních onemocnění, o možnostech jejich řešení a vyhledání pomoci.

► PODPORA ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

IFMSA CZ, Pro život: vybraní zájemci, 2 hodiny, workshop

Kurzy vedené studenty medicíny z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Kladou důraz na praktické dovednosti, případně modelové situace, díky kterým studentům prezentují problematiku první pomoci a hlavně kardiopulmonální resuscitace.

LF MU, Stárneme úspěšně: třetí ročníky SŠ, 2 hodiny, workshop

Workshop vedený Ing. Pavlem Kellnerem z LF MU seznamuje žáky s možností ovlivnit průběh stárnutí pomocí našich životních návyků. Díky modelační sadě pomůcek pro simulaci stárání je workshop velmi autentický.

SZÚ, Body image: druhé ročníky SŠ, 2 hodiny, workshop

Projekt zaměřený na dospívající mezi 13 – 17 rokem z důvodu častých poruch příjmu potravy, patologických vzorců chování a jednání.

SZÚ, Zdravé koule: třetí ročníky SŠ, 2 hodiny, workshop

Projekt zaměřený na samovyšetření a prevenci rakoviny prsu a varlat. Přátelskou, ale účinnou formou workshopu s pomůckami se žáci seznamují s teorií i praxí.

1.7.2 Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci školy

ŠMP spolupracuje primárně s VP a třídními učiteli. Při výskytu problému vždy informuje ředitele školy. V případě závažného problému je svolána výchovná komise, tu tvoří ředitel školy, VP, ŠMP a třídní učitel, případně zástupce z OSPOD. Výchovnou komisi svolává VP.

ŠMP a VP tvoří školní poradenské pracoviště, které bylo již zmíněno v posledním odstavci v kapitole 1.1. Charakteristika školy.

Zprávy ze šetření, konzultací, preventivních nebo intervenčních programů ŠMP archivuje ve svém deníku. O všem informuje vedení školy.

Pedagogové jsou na začátku školního roku seznámeni s PP. Formou měsíční prevence ŠMP komunikuje minimálně jednou měsíčně s třídními učiteli. V případě

potřeby se setkávají častěji a spolupracují na řešení problému. ŠMP jim poskytuje informace, materiály, pomoc při šetření problému, analýzu stavu třídy, nabízí preventivní programy, pomáhá řešit problematické situace a poskytuje kontakty na odborná pracoviště.

ŠMP nabízí pedagogům odborné přednášky a semináře. Nabídka je zasílána elektronicky nebo je na určené nástěnce ŠMP ve sborovně (více v kapitole 1.2.1 Vnitřní zdroje, odstavec Zdroje informací).

Nepedagogičtí pracovníci oznamují rizikové chování nejbližšímu pedagogovi, který situaci vyhodnotí a v případě potřeby kontaktuje ŠMP.

Se školou externě spolupracuje psycholog Mgr. Martin Hofman. Jedná se především o Adaptační program a PEER program s tutoringem (více v kapitole 1.7.1.2 Externí zajištění primární prevence, odstavec Šikana, agrese, násilí, tolerance). Dále jej ŠMP kontaktuje v případě akutní potřeby psychologické rady nebo pomoci. V ostatních případech využíváme krizové centrum Spondea, o.p.s.

1.7.3 Rodiče

Základní informace o PP a ŠMP se rodiče dozvídají na první třídní schůzce. Aktualizace a kontakty jsou dále k dispozici na webových stránkách školy. V případě potřeby je svolána třídní schůzka ve výjimečném termínu. ŠMP nabízí pomoc při řešení problémových situací ve spolupráci s odborníky dle aktuální situace.

Rodiče se mohou účastnit také školních akcí: Dny otevřených dveří, Den poezie, Dny jazyků, Školní ples, Výroční akce školy

Je třeba dále pracovat na posílení spolupráce s rodiči (častá absence na třídních schůzkách) a hledat možnosti, jak snížit zvýšená absenci žáků ve výuce, případně zastírání skutečných důvodů ze strany rodičů.

1.8 Monitoring a evaluace

V lednu 2016 proběhlo mezi žáky dotazníkové šetření na téma ŠMP. Cílem bylo zmapování povědomí žáků o této funkci, zpětná vazba pro lepší komunikaci a využití potenciálu spolupráce mezi ŠMP a žáky gymnázia.

► VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ:

Tučně psané je součástí originálního dotazníku:

Dotazník pro žáky Gymnázia Brno, Slovanské náměstí, příspěvk. organizace_2016

Téma: Školní metodik prevence sociálně patologických jevů (dále už jen ŠMP)

U uzavřených otázek, tzn. možnosti a) b) c) d) vyberte pouze jednu odpověď.

U otevřených otázek (doplňovacích) můžete uvést více odpovědí.

1. Kdo je ŠMP na naší škole?

- 85% žáků odpovědělo Kateřina Voráčková
- 6% žáků odpovědělo Tomáš Sargánek (VP gymnázia)
- 7% žáků nevědělo jméno, ale popsalo učitelku Kateřinu Voráčkovou

Např. cituji žáka 1.A: *Nevím jméno, protože mě neučí, ale učí biologii a chemii, má kabinet vedle učebny biologie, světlé vlasy, organizuje PEER a domlouvá nám besedy.*

- 2% žáků odpovědělo nevím

2. Co je náplní práce ŠMP?

V odpovědích se vyskytovala tato témata:

- organizace besed 95% žáků
- adaptační kurz 90% žáků
- PEER program 81% žáků
- prevence drog 72% žáků

- prevence šikany 63% žáků
- spolupráce s psychologem 43% žáků
- prevence sebepoškozování 6% žáků
- nevím 3% žáků

3. S funkcí ŠMP na naší škole jsem spokojen/a:

- a) ano 71% žáků
- b) spíše ano 19% žáků
- c) spíše ne 9% žáků
- d) ne 1% žáků

4. Pokud bych měl/a problém, který neumím řešit (s šikanou, starost o spolužáka/čku, vážný problém v rodině), s důvěrou bych oslovil/a:

- a) ŠMP 29% žáků *
- b) třídního učitele/ku 23% žáků
- c) absolventa PEERu 46% žáků **
- d) k nikomu z uvedených nemám důvěru 2% žáků

* V odpovědi „a) ŠMP“ se výrazně promítala skutečnost, které třídy ŠMP učí v rámci svého klasického pedagogického úvazku.

** Odpověď „c) absolventa PEERu“ byla u prvních ročníků téměř 80%.

5. Od funkce ŠMP bych uvítal/a více:

V odpovědích se vyskytovala tato témata:

- více besed 94% žáků
- více PEER programů v roce 83% žáků
- adaptační kurz pro všechny ročníky 24% žáků
- nic: 6% žáků

► ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ:

Z dotazníků vyplynulo následující:

1) Žáci mají poměrně dobré povědomí o tom, kdo je ve škole ŠMP. V několika případech (6%) si pletou funkce ŠMP a VP. Pravděpodobně je to způsobeno jejich častou spoluprací. Dále v 7% případů žáci vědí, která osoba ve škole zastává funkci ŠMP, ale neznají její jméno. Všechny poslední zmiňované případy mají stejný faktor, a to že ŠMP není jejich kantorem v klasickém vyučování. 2% dotazovaných netuší, kdo zastává funkci ŠMP na jejich škole.

Dobrá informovanost je pravděpodobně způsobena opakovaným představením ŠMP na začátku školního roku a dále spoluprací s žáky při výběru odborných besed a workshopů. Dále je funkce ŠMP spojena s adaptačním programem a PEER programem. I tak se vyskytli žáci, kteří netuší, kdo je ŠMP (2%), a proto je vhodné nepodceňovat opětovné informování při dalším kontaktu se studenty.

2) Co se týká náplně práce, v dotazníku se odráží vysoká oblíbenost besed a workshopů, které pro žáky ŠMP organizuje. Promítá se zde i skutečnost, že na adaptačním i PEER programu ŠMP spolupracuje s naším externím psychologem Martinem Hofmanem. S tím mimo jiné také konzultuje případné psychické problémy žáků. Logicky se zde objevily i očekávané odpovědi související se šikanou a návykovými látkami. 6% respondentů uvedlo jako příklad prevenci sebepoškozování, což pravděpodobně souvisí se školním rokem 2014/2015, kdy jsme ve škole řešili tento případ u 2 dívek v prvním ročníku. 3% žáků neví, jaká je náplň práce ŠMP.

3) 90% žáků je s funkcí ŠMP spokojeno úplně nebo částečně, 10% je úplně nebo částečně nespokojeno.

4) Čtvrtá otázka dotazníku vykresluje důležitost PEER absolventů a letošního zahájení nového programu tutoringu na našem gymnáziu. Žáci mají přirozeně větší důvěru ke svým vrstevníkům než k učitelům. Proto je pro ne snadnější se jim svěřit se svým problémem. Žáci v prvním ročníku letos mají poprvé své tutor (2 starší žáci, se kterými se seznámili na adaptačním kurzu). Téměř 80% žáků prvního ročníku uvedlo, že v případě vážného problému by jako prvního oslovili právě svého tutora. Tento fakt nám potvrzuje, že má smysl dále pracovat na novém konceptu tutoringu na naší škole.

Dále se v této otázce projevil fakt, že studenti, které ŠMP učí v jednom ze svých předmětů (biologie, chemie) k ní mají větší důvěru.

2% žáků nemá důvěru k žádné z uvedených osob. Pro lepší statistické vyhodnocování nebyla nabídnuta možnost uvedení další osoby.

5) Výsledky páté otázky korelují s výsledky druhé otázky dotazníku. Žáci by uvítali častější odborné besedy, častější PEER program a adaptační kurz pro všechny ročníky na začátku každého školního roku.

Frekvence besed je nyní bohužel maximální možná z důvodu nedostatku času. Ve škole je velké množství jiných školních akcí, pořádaných studentským senátem nebo předmětovými sekcemi.

Stmelovací program (obdoba adaptačního programu) na začátku každého školního roku by byl jistě velmi příjemný a užitečný. Nicméně tu opět narážíme na časové i finanční možnosti.

PEER program je finančně závislý na příspěvku Úřadu městské části Brno – Královo Pole. Za tento příspěvek jsme velmi vděční, protože bez něj by velká část žáků program vůbec nemohla absolvovat se sociálních důvodů. Vzhledem k velikosti příspěvku je ale možný pouze jeden PEER program ročně.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Krizový plán školy

Příloha č. 2: Síť organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc

Příloha č. 3: Seznam odborné a metodické literatury ve škole

Přílohy

Příloha č. 1: Krizový plán školy

1 POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Zpracováno podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zřízeních, č. j. 21291/2010 – 28.

1.1 Postup školy při výskytu nebo užití alkoholu ve škole

- 1) Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.
- 2) Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích pořádaných ve škole.

1.1.1 Konzumace alkoholu ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné alkohol žákovi odebrat.
- 2) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 3) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- 4) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, avšak nehrozí mu újma na zdraví, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník o události stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), který založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- 6) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností vyžadovat pomoc.

- 7) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky.
- 8) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- 9) V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 10) Z konzumace alkoholu ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- 11) V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno u přistižení žáka při požívání alkoholu. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.
- 12) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

1.1.2 Nález alkoholu ve škole

- 1) V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
  - a) Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
  - b) nálezu ihned uvědomí vedení školy.
  - c) Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
  - d) Zpracují stručný záznam o události.

- 2) V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
  - a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.

- c) O nálezu sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo a čas nálezů a jméno žáka). Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo její zástupce. Zápis záznamu založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předá škola zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

1.2 Postup školy při výskytu nebo konzumaci tabákových výrobků ve škole

- 1) Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřizovat kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená. Prostory školy jsou označeny viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto jsou označeny vnitřní i vnější prostory.
- 2) V případě, kdy je žák přistižen při kouření v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu tabákový výrobek odebrat.
- 3) Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
- 4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5) V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování žáka) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.
- 6) Z kouření ve škole je třeba vyvodit vůči žákovi sankce stanovené pro porušování pravidel školního řádu.

1.3 Postup školy při výskytu, užití nebo distribuci návykových látek (omamné a psychotropní látky – OPL)

- 1) Všem osobám je v prostorách školy zakázáno držet a užívat návykové látky, ve škole s nimi manipulovat. Současně není z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti osob dovoleno do školy vstupovat pod vlivem OPL. To neplatí pro případy, kdy osoba užívá léky s obsahem OPL v rámci léčebného procesu, který jí byl stanoven zdravotnickým zařízením.
- 2) Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188 TZ a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání. Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům Policie ČR nebo státnímu zástupci.
- 3) Požívání omamných a psychotropních látek (OPL) dětmi je v České republice považováno za rizikové chování. Každý, kdo se ho dopouští, má nárok na pomoc odborných poradenských institucí a na pomoc orgánů sociálně-právní ochrany dětí.
- 4) V případě, kdy se škola o takovém chování dozví, bude tuto skutečnost hlásit zákonnému zástupci dítěte.
- 5) Škola je povinna oznámit orgánu sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu okolnosti, které nasvědčují tomu, že dítě požívá návykové látky. Stejný postup zvolí škola i v případě, vyskytne-li se v prostorách školy látka, u níž je podezření, že se jedná o OPL nebo jed, nebo zjistí-li se, že některý žák takovou látku přechovává.
- 6) Distribuce omamných a psychotropních látek a jedů dle § 283 trestního zákoníku je v ČR zakázána a takové jednání je trestným činem (resp. v případě dítěte proviněním). Škola je povinna v takovém případě tento skutek překazit včasným oznámením věci policejnímu orgánu.
- 7) Testování na přítomnost návykové látky v organismu u žáků může být prováděno pouze v případech důvodného podezření na užití návykové látky žákem na základě předem získaného písemného souhlasného stanoviska zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasného stanoviska zletilého žáka. Vylučuje se plošné nebo namátkové orientační testování na přítomnost návykové látky.

- 8) Pokud se v případě existence písemného souhlasného stanoviska zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasného stanoviska zletilého žáka a zároveň existence důvodného podezření na užití návykové látky žák na výzvu pedagoga odmítne orientačnímu testu podrobit, hledí se na něj, jako by návykovou látku užil.
- 9) Bude-li žáku prokázána konzumace omamných a psychotropních látek, bude potrestán podmíněným vyloučením ze studia (pokud má splněnu povinnou školní docházku). Toto kázeňské opatření se rovněž promítne do hodnocení žákova chování za příslušné klasifikační období. O přestupku škola prokazatelným způsobem informuje rodiče nebo zákonné zástupce žáka.

1.3.1 Distribuce OPL ve škole

- 1) Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není přitom rozhodující. Protiprávním jednáním je vždy také přechovávání OPL. Množství OPL, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek, nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin. Toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanoven školním řádem.
- 2) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- 3) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce

1.3.2 Nález OPL ve škole

- 1) **V případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:**
  - a) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění jejího chemického složení. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
  - b) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a

uschovají ji do školního trezoru. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

2) V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- a) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění jejího chemického složení.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.
- c) O nález sepsí stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
- d) O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
- e) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

3) V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- a) Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- b) Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
- c) Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

1.4 Postup školy při řešení záškoláctví

- 1) Omlouvání absence a uvolňování žáků je uvedeno ve školním řádu. Pro kázeňský postih neomluvené absence aplikuje třídní učitel s ohledem na posouzení konkrétní situace následující metodické doporučení:

absence	kázeňský postih
1 neomluvená hodina	napomenutí třídním učitelem
2-4 neomluvených hodin	důtka třídního učitele
5-10 neomluvených hodin	důtka ředitele školy
záměrné neomluvené zameškání několika vyučovacích dnů	podmíněné vyloučení ze studia

- 2) Uložená kázeňská opatření se promítají do celkového hodnocení chování žáka za klasifikační období.
- 3) Při neomluvené absenci nad 25 hodin je povinností školy hlásit situaci na OSPOD.

1.5 Postup školy při výskytu poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

- 1) Včasná intervence u rizikových jedinců (rychlé zhubnutí, zvracení s jakoukoli argumentací,...).
- 2) Pedagogický pracovník není terapeut. Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte. I když dítě nechodí do školní jídelny. Zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem.
- 3) Platí i v případě sebepoškozování dítěte.
- 4) Kdo řeší a s kým spolupracuje:
  - a) třídní učitel
  - b) pedagogický pracovník
  - c) vedení školy
  - d) pediatr
  - e) rodiče
  - f) školní metodik prevence, výchovný poradce
  - g) PPP Sládkova 45, Brno, tel.: 548 526 802
  - h) Centrum Anabell, Masarykova 37, Brno, tel.: 542214 014

1.6 Postup školy při výskytu závislosti na politickém nebo náboženském extremismu, sekty, EMO aj.

- 1) Jednání se žákem (žáky).
- 2) Jednání s rodiči (při signálech, že se žák účastní těchto aktivit nebo tíhne k některému náboženskému nebo extremistickému hnutí, sektě).
- 3) Doporučení a kontakt na odborníky: Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, PPP Brno, Sládkova 45, tel.: 548 526 802
- 4) Další řešení není v kompetenci školy!
- 5) Zápis.

1.7 Postup školy při výskytu rizikového sexuálního chování, pohlavního zneužívání

- 1) Uvědomíme vedení školy.
- 2) Jednání se žákem (žáky).
- 3) Jednání se svědky (informátorem).
- 4) Jednání s obětí.
- 5) Ředitel školy informuje rodiče.
- 6) Ředitel informuje Policii ČR.
- 7) Ochrana oběti
- 8) Práce se třídou

1.8 Postup školy při výskytu domácího násilí a CAN (syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

- 1) Při podezření, že je žák vystaven takovému jednání informuje ŠMP ředitele školy.
- 2) Ředitel školy informuje ošetřujícího lékaře, OSPOD a Policii ČR.
- 3) Jednání se svědky (informátorem).
- 4) Jednání se žákem (žáky), individuální přístup.
- 5) Kontakt na odbornou pomoc oběti:
  - a) Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, PPP Brno, Sládkova 45, tel.: 548 526802
  - b) SVP HELP ME, Bořetická 2, Brno, tel.: 544216178
  - c) Spondea, Sýpka 25, Brno, tel.: 541213 732

1.9 Postup školy v případě školního úrazu

Podrobně zpracováno ve směrnici BOZP která se nachází na sekretariátu školy.

2 POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY

Školní program proti šikanování vychází z následujících dokumentů:

- 1) Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 21291/2010-28.
- 2) Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
- 3) Metodický pokyn Ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. 22294/2013-1.

Tvorba a realizace: všichni pedagogičtí pracovníci gymnázia

Zodpovídá: ředitel školy: Mgr. Dalibor Kott

Koordinace a sestavení: školní metodička prevence, Mgr. Kateřina Voráčková

2.1 Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.

Za šikanování se nepovažuje šikádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.). Například, když se tzv. „poperou“ dva přibližně stejně silní žáci.

2.2 Odpovědnost školy chránit děti před šikanou

Škola má jednoznačnou odpovědnost za své žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném

vzdělávání, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- 1) Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství.
- 2) Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí.
- 3) Škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že ohrožuje svým chováním samo sebe.

Školní program proti šikanování je nejúčinnějším způsobem, jak ochránit děti před šikanou. Zahrnuje v sobě metody řešení a další opatření zaměřená přímo na nápravu šikanování. Navazuje na všeobecnou prevenci rizikového chování ve škole a tedy na školní PP.

Ředitel školy je orientován v metodice, organizaci a právní problematice šikanování a vytváří příznivé podmínky pro metodickou prevence vyškolenou v problematice na řešení šikany a iniciuje rozvíjení školního programu proti šikanování.

2.3 Základní komponenty školy pro řešení šikany

- 1) Zmapování situace ve škole – analýza a evaluace.
- 2) Motivování pedagogů pro účinnou prevenci i řešení šikany.
- 3) Společné vzdělávání a supervize všech pedagogů v oblasti prevence šikany.
- 4) Ustanovení preventivního týmu (výchovné komise): ředitel školy, zástupci třídních učitelů, školní metodička prevence, výchovný poradce.
- 5) Společný postup při řešení šikanování (dva základní scénáře).
- 6) Primární prevence v třídních hodinách.

- 7) Primární prevence ve výuce.
- 8) Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování.
- 9) Ochranný režim (demokraticky vytvořený smysluplný školní řád, účinné dohledy učitelů).
- 10) Spolupráce s rodiči (seznámení s nekompromisním bojem školy proti šikaně na webových stránkách, pomocí informativního dopisu a při třídních schůzkách).
- 11) Školní poradenské služby poskytované výchovným poradcem a metodičkou prevence.
- 12) Spolupráce se specializovanými zařízeními (PPP, SVP, orgán sociálně- právní ochrany dětí, Policie ČR, speciální pedagogové, psychologové, pediatr).
- 13) Vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

2.4 Postup řešení při výskytu šikany ve škole

Školní metodička prevence po konzultaci s preventivním týmem, na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu.

2.4.1 Scénář pro obyčejnou počáteční šikanu

- 1) Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany.
- 2) Rozhovor s informátory a oběťmi.
- 3) Nalezení vhodných svědků.
- 4) Individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory).
- 5) Ochrana oběti.
- 6) Předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru:
  - a) Rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření).
  - b) Rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku).
- 7) Realizace vhodné metody:
  - a) Metoda usmíření.
  - b) Metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči).
- 8) Třídní hodina:
  - a) Efekt metody usmíření.

- b) Oznámení potrestání agresorů.
- 9) Rozhovor s rodiči oběti
- 10) Třídní schůzka.
- 11) Práce s celou třídou.

2.4.2 Základní krizový scénář pro pokročilou šikanu – pro tzv. školní lynčování

- 1) První (alarmující) kroky pomoci
  - a) Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany.
  - b) Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.
- 2) Příprava podmínek pro vyšetřování
  - a) Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy.
  - b) Zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi.
  - c) Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře).
  - d) Oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům.
- 3) Vyšetřování
  - a) Rozhovor s obětí a informátory.
  - b) Nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků.
  - c) Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky.
  - d) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi).
- 4) Léčba

Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

2.4.3 Nápravná opatření

- 1) Škola použije pro zastavení násilí agresorů běžná, ale i mimořádná nápravná opatření:
  - a) Výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy), která navrhuje preventivní tým a schvaluje pedagogická rada.
  - b) Snížení známky z chování.
  - c) Převedení do jiné třídy, pracovní či výchovné skupiny (je třeba individuálně posoudit
  - d) efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek)

- e) Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu.
  - f) Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
- 2) Dále pracujeme s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučíme zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.
  - 3) Pro nápravu situace ve skupině vždy pracujeme s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod.
  - 4) Při nápravě šikanování bude situace projednaná s rodiči agresora i oběti, vždy odděleně. Jednání s rodiči budou přítomni: vedení školy, výchovná poradkyně, metodička prevence, třídní učitel. Rodiče budou informováni o závěrech a zjištěních školy a domluví se na dalších opatřeních. Škola volí taktní přístup, všechny informace jsou důvěrné. V případě zájmu rodičů nabídne škola rodičům agresora i oběti odbornou pomoc. Kontakty jsou k dispozici u ŠMP.

2. 5 Spolupráce se specializovanými institucemi

- 1) Při předcházení případům šikany a při jejich řešení spolupracuje vedení školy, školní metodička prevence, výchovná poradkyně s dalšími institucemi a orgány zejména:
  - a) V resortu školství – s PPP, SVP, speciálně pedagogickými centry (v případě integrovaných dětí na běžných školách).
  - b) V resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie.
  - c) V resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou), případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany.

- 2) Při poskytování poradenských služeb, např. při intervenčních programech předem informujeme žáky, včetně jejich zákonných zástupců. Využíváme informovaný souhlas.
- 3) Výstupem práce externí odborné instituce je vždy písemná zpráva s adekvátními informacemi. Aby byly pro školu informace relevantní, dohodne vždy před započítím poradenských obsah a rozsah práce.
- 4) Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
- 5) Ředitel školy oznámí orgánu sociálně-právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

2.6 Kontakty a webové stránky s tematikou školní šikany a kyberšikany

- Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz
- Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz
- Internet poradna, www.internetporadna.cz
- Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.horka-linka.cz
- Poradna E-Bezpeci - poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, www.napisnam.cz
- Společenství proti šikaně, www.sikana.org
- E-Nebezpeci pro učitele, www.e-nebezpeci.cz
- Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz

Příloha č. 2: Síť organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc

- **Krajský úřad JMK / Odbor školství**

Oddělení prevence a volnočasových aktivit, Brno – město

Mgr. Lucien Rozprým, vedoucí oddělení

pracoviště: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

telefon: 541 658 300

e-mail: rozprym.lucien@kr-jihomoravsky.cz

PaedDr. Danuše Pielinská, prevence sociálně nežádoucích jevů

pracoviště: Cejl 73, 601 82 Brno

telefon: 541 658 301

e-mail: pielinska.danuse@kr-jihomoravsky.cz

Bc. Martina Janková, manažerka prevence kriminality JMK

pracoviště: Cejl 73, 601 82 Brno

telefon: 541 658 302

e-mail: durisova.petra@kr-jihomoravsky.cz

Mgr. Lenka Možná, protidrogový koordinátor

pracoviště: Cejl 73, 601 82 Brno

telefon: 541 658 310

e-mail: mozna.lenka@kr-jihomoravsky.cz

PaedDr. Věra Koupilová, národnostní menšiny, vzdělávání,
romská problematika

pracoviště: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

telefon: 541 658 303

e-mail: koupilova.vera@kr-jihomoravsky.cz

Ing. Petra Šustrová, sociální pracovník v oblasti SPOD a sociální prevence

pracoviště: Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno

telefon: 541 352 123

e-mail: sustrova.petra@kr-jihomoravsky.cz

- **Policie ČR:** Mgr. Zdeňka Procházková – koordinátor prevence
telefon: 974 622 458, 974 622 052
- **Kriminální policie ČR:** telefon 974 626 480 (služebna Výstaviště)
- **Městská policie:** telefon 548 210 035, 548 533 712 (odbor prevence)
- **Středisko výchovné péče:** telefon 549 240 166, 775 989 826
adresa: Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
- **Středisko výchovné péče HELP ME:** telefon 544 612 178
adresa: Bořetická 2, 625 00 Brno
e-mail: helpme@volny.cz
- **OSPOD/ kurátorka:** JUDr. Iva Hrušková telefon: 547 428 927
adresa: ÚMČ Brno – Nový Lískovec, Oblá 75, 634 00 Brno
- **Státní zdravotní ústav:** telefon 267 081 111(spojovatelka)
adresa: Škrobárova 48, 100 42 Praha 10
- **Modrá linka:** telefon: 549 216 141
- **PPP Brno – poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti**
adresa: Sládkova 45, 613 00 Brno
telefon 548 526 802, 723 252 765
e-mail: sladkova@pppbrno.cz
www.poradenskecentrum.cz
- **Společnost Podané ruce o.p.s. ... na cestě ke svobodě**
adresa: Vídeňská 3, 639 00 Brno, telefon: 543 249 343, 775 889 919
e-mail: drugazyl@podaneruce.cz
Centrum prevence
adresa: Hapalova 22, 621 00 Brno, telefon: 549 211 287, 773 789 708
e-mail: prevence@podaneruce.cz

Centrum léčby závislostí na tabáku

adresa: Jihlavská 20, 639 00 Brno, telefon: 532 233 198

- **TEEN CHALANGE INTERNATIONAL** – nízkoprahové centrum pro děti ze sociálně vyloučených romských rodin

adresa: Cejl 18, 602 00 Brno, telefon: 739 600 052

e-mail: obrno@gmail.com

- **Spondea** – krizové centrum pro děti, dospívající a rodinu

adresa: Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá pole, telefon: 541 235 511,
608 118 088

www. spondea.cz

- **Ratolest Brno, o.s.**

adresa: Špitálka 16, 602 00 Brno, telefon: 545 243 839, 773 826 837

www. ratolest.cz e-mail: ratolest@ratolest.cz

- **INEX-SDA Brno**

adresa: Anenská 10, 602 00 Brno, telefon: 543 331 775, 604 217 274

e-mail : info@inexsdabrno.cz ; cipisek@inexsdabrno.cz

- **Psychiatrická léčebna Bohunice**

adresa: Jihlavská 20, 639 00 Brno, telefon: 547 191 111

- **Internetové odkazy a poradny:**

<http://www.prevence-info.cz>

<http://www.adiktologie.cz>

<http://www.poradenskecentrum.cz>

<http://www.autistickaskola.cz>

<http://www.spondea.cz>

<http://www.linkabezpeci.cz>

<http://www.bezpecne-online.cz>

<http://www.sikana.cz>

<http://www.podaneruce.cz>

<http://www.luzanky.cz>

<http://www.ratolest.cz>

<http://www.fnbrno.cz>

<http://www.msmt.cz>

<http://www.teenchallenge.cz>

<http://www.drogy-info.cz>

<http://www.nekurte.cz>

<http://www.odrogach.cz>

<http://www.sikana.cz>

<http://www.modralinka.cz>

<http://www.detskaprava.cz>

<http://www.bkb.cz> (Bílý kruh bezpečí - znásilnění, pohlavní zneužívání, domácí násilí, oběti a svědci trestných činů, přepadení)

<http://www.dds.winet.cz> (děti, dospívání, starosti, volný čas, drogy)

<http://www.minimalizacesikany.cz>

<http://www.drogovaporadna.cz>

<http://www.odyssea.cz> – materiály a metodiky k realizaci prev. programů

Příloha č. 3: Seznam odborné a metodické literatury ve škole

- CLAYTON, Peter. *Řeč těla. 1 vyd.* Praha : Ottovo nakladatelství, s.r.o. 2003. 168 s. ISBN 80-7181-117-3
- HERMOCHOVÁ, Soňa. *Hry pro dospělé. 1. vyd.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2004. 160 s. ISBN 80-247-0817-5
- HLADILOVÁ, Veronika. *Taky jsem byla punk. 1. vyd.* Brno : Host – vydavatelství, s.r.o., 2011. 129 s. ISBN 80-7294-036-8
- HOPPE, Siegrid. *Sociálně psychologické hry pro dospívající. 1. vyd.* Praha : Portál, 2001. 200 s. ISBN 80-7178-434-6
- NEUMAN, Jan. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě. 4. vyd.* Praha : Portál, 2007. 325 s. ISBN 978-80-7367-276-8
- NEUMAN, Jan; TOMEŠ, Pavel. *Hry do kapsy 1. vyd.* Praha : Portál, 2005. 96 s. ISBN 80-7178-985-2
- NOVÁK, Tomáš; CAPPONI, Věra. *Sám sobě psychologem, 3. vyd.* Praha : grada Publishing a.s., 2003. 220 s. ISBN 80-247-0606-7
- NÜRNBERGER, Elke. *Jak získat sebedůvěru. 1. vyd.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2011. 108 s. ISBN 978-80-247-3903-8
- ŘEHULKA, Evžen. *Prevence závislostí ve škole. 1. vyd.* Brno : MSD, 2008. 106 s. ISBN 978-80-7392-077-7
- ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. *Hry pro zvládnutí agresivity a neklidu. 1. vyd.* Praha : Portál, 2002. 176 s. ISBN 80-7178-689-6
- ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk; ŠIMANOVSKÁ, Barbora. *Hry pro rozvoj zdravé osobnosti. 1. vyd.* Praha : Portál, 2005. 160 s. ISBN 80-7367-024-0
- UCHYTIL, Petr. *Už nekouřím. 1. vyd.* Brno : Edice 3Z. 2001. 80 s. ISBN 80-238-6788-1
- UZEL, Radim; KOVÁŘ, Petr. *Antikoncepční otázky. 1. vyd.* Praha : CAT Publishing. 2010. 164 s. ISBN 978-80-904290-0-0
- VALIŠOVÁ, Alena. *Komunikace a vzájemné porozumění. 1. vyd.* Praha : Grada Publishing a.s., 2005. 140 s. ISBN 80-247-0842-6
- VECHETA, Vladimír. *Indoor aktivity. 1. vyd.* Brno : Computer Press, a.s., 2009. 192 s. ISBN 978-80-251-2561-8

Návrh programů PP
pro Gymnázium Brno, Slovanské náměstí, příspěvková organizace
pro školní rok 2018/2019

Název akce	Cíl. skupina	Realizace	Instituce aj.
ADAPTAČNÍ KURZ (tvorba třídního kolektivu)	I.A, 1.A, B, X	3.9.-7.9.2018	Psycholog Mgr. Martin Hofman, vybraní pedagogové, třídní učitelé
JAK SE POZNÁ, ŽE UŽ JSEM SE ZBLÁZNIL (Workshop)	druhé ročníky	říjen 2018, duben 2019	Občanské sdružení Práh
DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ	zájemci	říjen 2018	Centrum Anabel Brno
ANOREXIE	zájemci	listopad 2018	Nemocnice Bohunice
PEER PROGRAM	1.A, B, X, III.A	5.-7.10. 2018	Psycholog Mgr. Martin Hofman, ŠMP Mgr. Kateřina Voráčková
ŽIVOT V ZÁVISLOSTI	I.A, II.A	prosinec	ABATOP, Roman Povala
NEMOC SI NEVYBÍRÁ, VY SI VYBRAT MŮŽETE Prevence HPV viru	I.A, II.A	leden	ABATOP, Dagmar Stehlíková
O NEMOCI AIDS, SEXU, LÁSCE A VĚRNOSTI	1.A, B, X	únor/březen	ABATOP, Mgr. Řehák
NA SKLENIČKU	I.A	březen/duben	Společnost Podané ruce o.p.s.
NEBEZPEČÍ PORNOGRAFIE	druhé ročníky	II. pololetí	ABATOP, Johana Šujanová
KYBERŠIKANA	I.A, 1.A, B, X	II. pololetí	Městská policie Brno, odbor prevence

Návrh PP pro školní rok 2018/2019 vypracovala Mgr. Kateřina Voráčková (ŠMP gymnázia).